

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์มีพื้นที่เสี่ยงภัยอุทกภัย 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลน้ำหมัน ตำบลนางพญาและตำบลพาเลือด พื้นที่เสี่ยงภัยคิดถล่ม 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลน้ำหมัน ตำบลนางพญา ตำบลพาเลือด ตำบลจริน ตำบลท่าแฟก และตำบลท่าปลา แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ สร้างเป็นหลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องเฝ้าระวังอุทกภัย ได้ทำการอบรมเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2550 ณ หอประชุมอำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ เนื้อหาในการอบรมประกอบไปด้วย 4 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 การสร้างเครือข่าย (Networking) และเทคนิคการขยายแนวร่วมในการเฝ้าระวัง ส่วนที่ 2 การติดต่อสื่อสาร 3. การทำงานเป็นทีม ช่วงก่อนและขณะเกิดเหตุวิกฤต และการฟื้นฟูหลังเกิดเหตุ และส่วนที่ 4 การเฝ้าระวังอุทกภัย ดินโคลนถล่ม

1. การสร้างเครือข่าย (Networking) และเทคนิคการขยายแนวร่วมในการเฝ้าระวัง

- 1.1 ความหมาย
- 1.2 องค์ประกอบของเครือข่าย
- 1.3 การก่อเกิดของเครือข่าย
- 1.4 ปัจจัยการสร้างเครือข่าย
- 1.5 ความจำเป็นที่ต้องมีเครือข่าย
- 1.6 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาเครือข่าย เพื่อความยั่งยืน
- 1.7 ผู้จัดการเครือข่าย
- 1.8 คุณสมบัติของกลุ่มสมาชิกแก่น้ำ
- 1.9 การรักษาเครือข่าย
- 1.10 ประโยชน์ของการสร้างเครือข่าย

2. การติดต่อสื่อสาร

- 2.1 ความหมายของการติดต่อสื่อสาร
- 2.2 จุดมุ่งหมายของการติดต่อสื่อสาร
- 2.3 องค์ประกอบของการติดต่อสื่อสาร
- 2.4 รูปแบบการติดต่อสื่อสาร
- 2.5 แนวทางในการติดต่อสื่อสาร
- 2.6 แนวทางประเมินประสิทธิภาพของการติดต่อสื่อสาร

3. การทำงานเป็นทีม ช่วงก่อนและขณะเกิดเหตุวิกฤต และการพื้นฟูหลังเกิดเหตุ

- 3.1 องค์ประกอบของการทำงานร่วมกันเป็นทีม
- 3.2 แนวทางการสร้างความร่วมมือร่วมใจ
- 3.3 คุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการสร้างทีมงานที่ดี
- 3.4 หลักปฏิบัติในการทำงานเป็นทีม

4. การเฝ้าระวังอุทกภัย ดินโคลนถล่ม

- 4.1 ความหมายของการเฝ้าระวัง surveillance
- 4.2 วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของการเฝ้าระวัง
- 4.3 การสังเกตธรรมชาติ
- 4.4 การเฝ้าระวัง (Whach dog) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมการดำเนินเมื่อเกิดสาธารณภัย
- 4.5 ประโยชน์ของการเฝ้าระวัง
- 4.6 แนวคิดเกี่ยวกับการเฝ้าระวัง
- 4.7 วิธีดำเนินงานเฝ้าระวัง
- 4.8 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานเฝ้าระวังอุทกภัยดินโคลนถล่มประกอบด้วย
- 4.9 รายงานข้อมูลกลับ (Feedback)
- 4.10 ขอบเขตของการเฝ้าระวังอุบัติภัยจากอุทกภัย ดินโคลนถล่ม
- 4.11 การเฝ้าระวังการวัดปริมาณน้ำฝน (Morbidity)
- 4.12 การเฝ้าระวังความเร็วของน้ำ (water speed)
- 4.13 การเฝ้าระวังจากสัตว์
- 4.14 การเฝ้าระวังจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4.15 การเฝ้าระวังปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดน้ำท่วมและโคลนถล่ม

โดยผู้เข้ารับการอบรมได้แก่ ผู้นำชุมชนในเขตอำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ รวมทั้งสิ้น 76 คน จากทั้งหมด 92 คน ผลจากการอบรมได้นำไปใช้ประโยชน์จริงได้แก่ ตำบลลนางพญา เนื่องจากนี้ น้ำป่าไหลหลากเข้าท่วมน้ำเรือน ในช่วงเดือนกันยายน 2550

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่ามีหมู่บ้านที่เสี่ยงภัยจากอุทกภัย ดินโคลนถล่มรวมกันถึง 6 ตำบล แต่ ทางราชการยังไม่มีแนวทางและวิธีการที่จะเตรียมการป้องกัน ซึ่งได้เตรียมการเฉพาะตำบลที่เคยเกิด อุทกภัย ดินโคลนถล่มมาแล้วคือ ตำบลน้ำหนัน โดยติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์วัดปริมาณน้ำฝน อัตโนมัติที่โรงเรียนบ้านน้ำดี และโรงเรียนบ้านน้ำลี ซึ่งทางสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณ

กับจังหวัดอุตรดิตถ์ ได้จัดอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยเป็นการฝึกอบรมเกี่ยวกับการถือภาระเกิดเหตุภัยพิบัติ ซึ่งทางองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าปลาทุกตำบล ก็ยอมรับว่า ถ้าเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินขึ้นก็ไม่สามารถช่วยเหลือประชาชนได้ทั่วถึง ซึ่งแตกต่างกับโครงการสร้างเครือข่ายผู้นำชุมชน เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกันและบรรเทาอุทกภัยในเขตอำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งจะช่วยให้มีการวางแผนเตรียมการณ์และช่วยเหลือกันในระดับหมู่บ้าน ซึ่งจะทำให้การวางแผนเตรียมการและช่วยเหลือได้ทันกับสถานการณ์ฉุกเฉินที่จะเกิดขึ้น

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานวิจัยในครั้งนี้ ทางราชการน่าจะนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการที่ ทางแนวทางและวางแผนการเฝ้าระวัง ป้องกันอุทกภัย ดินโคลนถล่มต่อไป